

**ALBU VALLA ÜLDPLANEERINGU
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE
PROGRAMM**

Eelnõu esitamiseks järelevalvajale heakskiitmiseks

Estonian, Latvian & Lithuanian Environment

2012

SISUKORD

1	Sissejuhatus.....	3
2	Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt.....	4
3	Keskkonnamõju strateegilise hindamise ulatus	6
4	Üldplaneeringu elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju	7
5	Keskkonnamõju strateegilise hindamise protsess ja aruanne	9
6	Keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi ja selle tulemuste avalikustamise ajakava	11
7	Keskkonnamõju strateegilise hindamise osapooled.....	13
8	Isikud ja asutused, keda üldplaneeringu alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle üldplaneeringu vastu	14
9	Pädevate asutuste seisukohad programmi sisu osas.....	15
10	Lisad	17

1 SISSEJUHATUS

Keskkonnamõju strateegilise hindamise objektiks on koostatav Albu valla üldplaneering. Üldplaneeringu koostamise peamised eesmärgid on:

- valla territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine,
- aluste ettevalmistamine detailplaneeringute kohustusega aladel ja juhtudel detailplaneeringute koostamiseks ning
- detailplaneeringu kohustuseta aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine.

Üldplaneeringu koostamise korraldaja on Albu Vallavalitsus. Albu valla haldusterritooriumi üldplaneeringu koostamine ning üldplaneeringu alusel kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (KSH) on algatatud Albu Vallavolikogu 5. juuni 2006. a otsusega nr 30. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (RT I 2005, 15, 87) alusel toimub üldplaneeringu koostamise algatamisel KSH algatamine ilma selle vajadust põhjendamata.

Albu valla üldplaneeringu KSH läbi viimiseks koostati OÜ RealEvironi poolt aastal 2009 Albu valla üldplaneeringu KSH programm. KSH programmi eelnõu ja üldplaneeringu eskiisi avalik väljapanek ning programmi avalik arutelu toimus juulis 2009. Käesolevaks ajaks on vahetunud mõju hindamist läbi viiv ekspert. Tulenevalt eksperdi vahetumisest ning ajalisest vahest, on planeeringu koostamise korraldaja ning KSH ekspert pidanud vajalikuks ja asjakohaseks uue programmi koostamist. Nimetatud KSH programmi koostamisest ja tutvustamisest on möödunud üle kahe aasta ning Käesoleva KSH programmi eelnõu koostamisel on arvesse võetud 2009. aasta programmi kohta esitatud seisukohti.

Albu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks on:

- hinnata üldplaneeringuga kavandatava elluviimisega kaasnevaid tagajärgi;
- ennustada võimalikke muutusi keskkonnale, sealjuures nii positiivseid kui negatiivseid;
- välja tuua võimalikud olulised keskkonnamõjud;
- välja pakkuda negatiivsete mõjude vältimise ning leevendamise ja positiivsete mõjude suurendamise võimalusi.

Laiemaks keskkonnamõju strateegilise hindamise eesmärgiks on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumendi koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ning edendada säästvat arengut.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eesmärgiks on kindlaks määrata keskkonnamõju hindamise ulatus, täpsustada valdkonnad, kus mõjude ilmumine on võimalik ning need valdkonnad, kus hindamine ei ole asjakohane.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel tuginetakse keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses KSH protseduurile ja sisule esitatud nõuetele.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise viib läbi Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE). Keskkonnamõju strateegilise hindamise osapoolte andmed on esitatud käesoleva programmi 7. peatükis.

2 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE OBJEKT

Keskkonnamõju strateegilise hindamise objektiks on Albu valla haldusterritooriumi kohta koostatava üldplaneeringuga (algatatud Albu Vallavolikogu 5. Juuni 2006. a otsusega nt 30) kavandatavad arengusuunad.

Üldplaneeringu ala, Albu vald, paikneb Järvamaa loodeosas. Vald piirneb läänes Anija, Kõue ja Paide ning idas Tapa, Ambla ja Järva-Jaani ning Roosna-Alliku valdadega (Joonis 1). Valda läbivad Pärnu-Rakvere-Sõmeru põhimaantee (nr 5) ning Tartu-Jõgeva-Aravete tugimaantee (nr 39, nn Piibe maantee).

Albu valla pindala on 257 km². Asustustihedus on väike ning linnalikud asulad puuduvad. Valla administratiivne keskus on Järva-Madise küla. Kokku on haldusterritooriumil 16 küla, neist elanike arvult suurimad on Albu, Ahula ja Kaalepi. 2012. a. 1. jaanuari seisuga oli vallas 1319 elanikku.

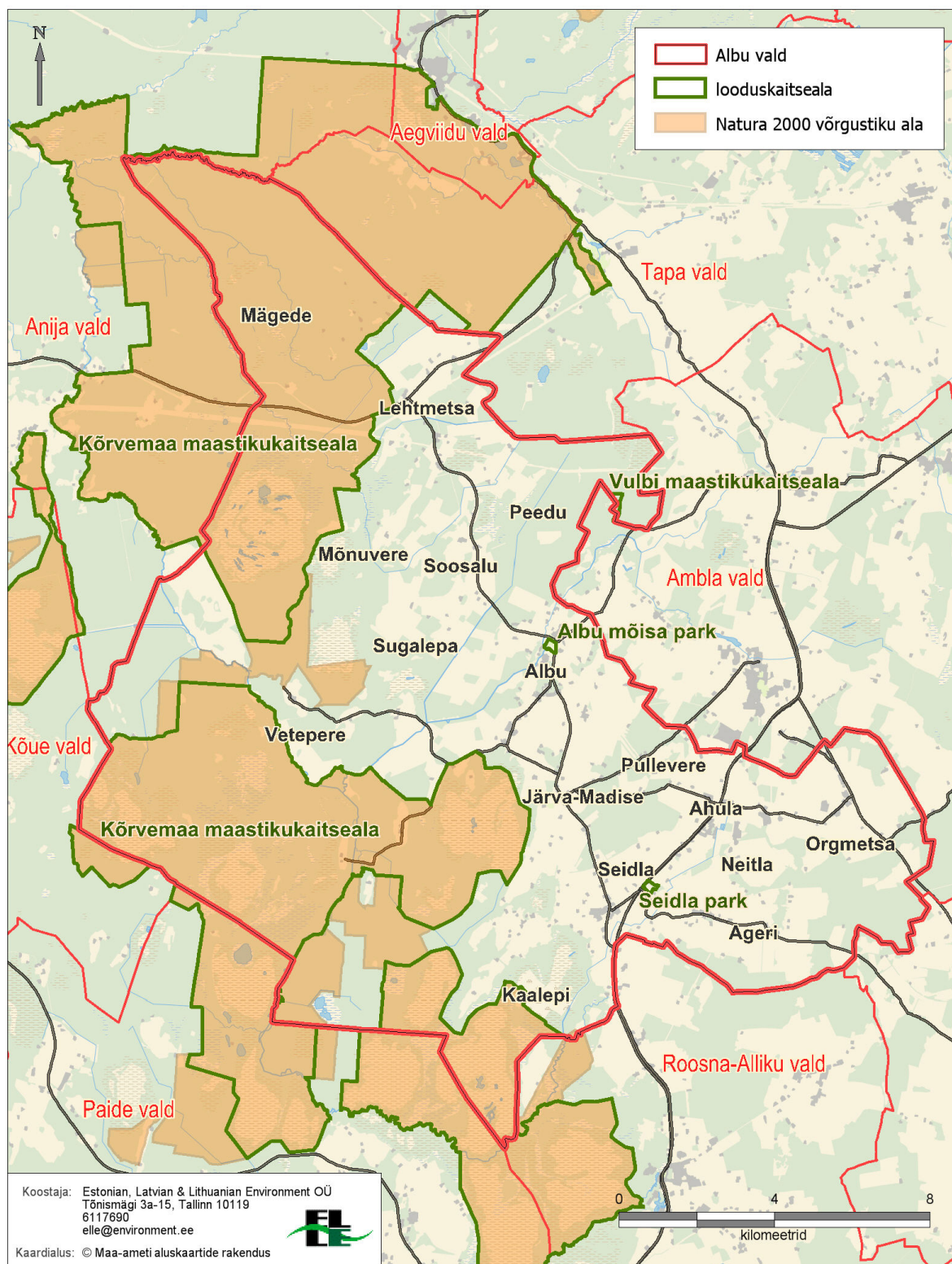
Vald paikneb Kõrvemaa maastikurajoonis ning oluline osa haldusterritooriumist (valla lääneosa) on Kõrvemaa maastikukaitsealal. Natura 2000 võrgustiku aladest ulatuvad Albu valla territooriumile Kõrvemaa linnuala ja Kõrvemaa loodusala.

Pandivere kõrgustikuga piirnev Albu valla idaosa ulatub Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikule alale. Valda läbib Jägala jõgi ning selle lisajõed.

Piirkonna olulisemate kultuurimälestistena saab välja tuua Albu ja Seidla mõisakompleksid, Tammsaare Lõuna ja Põhja talud ning Järva-Madise kiriku, kirikuaia ja kalmistud.

Koostatava üldplaneeringu eesmärgiks on vastavalt planeerimisseadusele (RT I 2002, 99, 579) valla territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine, aluste ettevalmistamine detailplaneerimise kohustusega aladel ja juhtudel detailplaneeringute koostamiseks ning detailplaneeringu kohustuseta aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmiseks. Planeerimisseaduse §8 täpsustab üldplaneeringuga lahendamist vajavaid ülesandeid.

Peamised ruumilised muutused nähakse üldplaneeringu eskiisi alusel ette suuremate külakeskuste nagu Albu, Kaalepi, Ahula, Peedu ja Järva-Madise ümbruses.

Joonis 1 Üldplaneeringu ala

3 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ULATUS

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aluseks strateegiliseks planeerimisdokumendiks on Albu valla üldplaneering ning hindamise objektideks selle alusel kavandatavad arengusuunad. KSH peamiseks eesmärgiks on hinnata üldplaneeringu elluviimisega kaasnevaid negatiivseid ja võimalikke positiivseid keskkonnamõjusid. Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel hinnatakse üldplaneeringu ja selle võimalike alternatiivsete lahenduste mõju erinevatele keskkonnaelementidele.

Üldplaneeringu alusel kavandatavate tegevuste **mõjuala** piirdub eeldatavalt eeskätt Albu valla halduspiiridega. Keskkonnamõju ilmumist hinnatakse lisaks üldplaneeringu alale vajadusel ka ümbritseval alal. Täpne mõjuala ulatus selgub keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt **piiriülest** keskkonnamõju.

Seoses keskkonnamõju strateegilise hindamise eripäraga arvestatakse alternatiivide leidmisel üldplaneeringu kui ruumilise planeerimisdokumendiga. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest tulenevalt on võimalik üldplaneeringu kui kindla maa-alaga seotud planeerimisdokumendi hindamisel valida alternatiive vaid käsitletava territooriumi piires.

Hinnatavaid **arengualternatiive** on kaks:

- Esiteks olukord, kus koostatavat üldplaneeringut ei kehtestata ning jätkuvad olemasolevad arengusuunad, mis lähtuvad olemasolevast kehtivast üldplaneeringust (koostatud 1995. a). Tegemist on nn Nullalternatiiviga.
- Teiseks alternatiiviks on koostatava üldplaneeringuga kavandatavad arengusuunad.

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel käsitlemist leidvaid valdkondi on lähemalt tutvustatud järgmistes peatükkides (ptk 4 ja 5).

4 ÜLDPLANEERINGU ELLUVIIMISEGA EELDATAVALT KAASNEV KESKKONNAMÕJU

Üldplaneeringu eesmärgiks on valla maakasutuse suunamine keskkonnatingimusi silmas pidades. Üldplaneeringu rakendamise ja kaasneva võimaliku mõju hindamisel võetakse arvesse maakasutuse, hoonestusalade paiknemise, infrastruktuuri (s.h. liikluskorraldus), jäätmetekke jms mõju erinevatele keskkonnanähtudele. Arvestatakse alltoodud (peamiste) mõjuvaldkondadega:

- Mõju inimese tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale.

Inimese tervist ja heaolu mõjutab näiteks liiklusest ja tootmistegevusest tulenev müra ja õhusaaste. KSH läbiviimisel pööratakse erilist tähelepanu elamumaade ja tootmiskaude planeerimisega kaasnevatele võimalikele omavahelistele konfliktidele. Ühe inimeste tervist ja heaolu mõjutava aspektina arvestatakse ka joogiveega varustatust ja joogivee kvaliteeti.

Positiivse mõjuga on erinevate puhke- ja virgestusalade planeerimine ning valla majanduskeskkonna areng. Planeeritavate puhkealade asukohtade sobivust hinnatakse muuhulgas müra ja õhusaaste seisukohalt. Hinnatakse ka supluskohtade planeerimist.

- Mõju bioloogilisele mitmekesisusele, populatsioonidele, taimedele ning loomadele.

Koormus taimestikule ja loomastikule võib kaasneda planeeritavate uute ehitusaladega ning puhketegevusega rohealadel. Muuhulgas pööratakse tähelepanu roheline võrgustiku toimimisele Albu valla aladel ning looduslike alade osakaalule ja terviklikkusele vallas.

- Mõju kaitsealadele, kaitsealustele üksikobjektidele ja liikidele, s.h. mõju Natura 2000 aladele.

Hinnatakse kavandatavast tegevusest tuleneda võivat mõju erineva kaitsereežiimiga objektidele ja aladele. Sealjuures hinnatakse mõju Kõrvemaa maastikukaitsealale ning Kõrvemaa loodus- ja linnualadele, arvestades alade kaitse eesmärgi.

- Mõju pinna- ja põhjaveele ning pinnasele.

Mõju pinna- ja põhjaveele ning pinnasele võib tuleneda eelkõige olemasolevatest ja planeeritavatest elamu- ja tootmisaladest, aga ka teistest üldplaneeringuga suunatavatest tegevustest. Hinnatakse planeeritavate arengusuundade mõju põhjavee kvantiteedile (põhjaveevärrule) ja kvaliteedile.

Mõju hindamisel arvestatakse ka paiknemisega nitraaditundlikul alal ning sellest tulenevate piirangutega põllumajandustegevusele.

- Mõju välisõhu kvaliteedile

Välisõhu kvaliteeti mõjutab eeldatavalt eelkõige liiklus ja tootmistegevus, samuti võib välisõhu kvaliteeti mõjutada nt teatud liiki puhketegevus.

Valla liiklusskeemi ja teedega piirnevaid alasid hinnatakse müra, õhusaaste ja vibratsiooni seisukohalt. Pööratakse tähelepanu maanteed kaitsevöönditele ning teeäärsete alade maakasutuse planeerimisele.

- Mõju kultuuripärandile ja maastikele.

Käsitletakse nii kaitsealuseid kultuurimälestisi kui väljakujunenud väärtuslike maastikke. Seejuures arvestatakse Muinsuskaitseameti poolsete seisukohtadega käsitlemist vajavate aspektide osas (Muinsuskaitseameti kiri 05.03.2012 nr 1.1-7/716). Samuti käsitletakse inventeeritud pärandkultuuriobjekte.

Üldplaneeringuga uute (miljöö)väärtuslike alade määratlemine toob eeldatavalt kaasa positiivsed mõjud antud valdkonnale. Negatiivsete mõjude vältimiseks hinnatakse planeeritavate maakasutustingimuste sobivust väärtuslikel aladel.

- Mõju maavaradele.

Arvestatakse valla territooriumil asuvate maavaradega ning hinnatakse üldplaneeringuga kavandatavate arengusuundade mõju nendele.

- Kaudne mõju.

Käsitletakse mõjusid, mis on üldplaneeringu alusel kavandatud tegevustega seotud kaudselt, ja/või mis võivad avalduda teises asukohas.

- Koosmõju teiste tegevustega.

Analüüsitakse piirkonna erinevate tegevustega seonduvaid keskkonnaaspekte ning selgitatakse välja võimaliku koosmõju allikad. Vajadusel ja võimalusel hinnatakse võimalikku koosmõju.

Mõjude iseloomu, ulatust, olulisust ning negatiivsete mõjude leevendamise võimalusi hinnatakse ja käsitletakse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes.

5 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROTSESS JA ARUANNE

Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel ja aruande koostamisel lähtub ekspert keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (RT I 2005, 15, 87) ja selle rakendusaktidest ning järgib keskkonnamõju strateegilise hindamise häid tavasid. KSH läbiviimisel lähtutakse EV kehtivatest keskkonnaalastest õigusaktidest.

KSH protsessi saavad sekkuda ja aruannet täiendada oma põhjendatud soovitude, ettepanekute ja kommentaaridega kõik huvipooled, kes tunnevad, et nende huvisid võib üldplaneeringuga kavandatud arengud mõjutada, nii keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikustamisel, hindamise protsessis kui aruande avalikustamise käigus. Ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega võib pöörduda nii üldplaneeringu koostamise korraldaja kui keskkonnamõju strateegilise hindaja poole.

Aruanne koosneb vähemalt alljärgnevatest osadest ning näeb ette järgmiste teemade kajastamist:

Üldplaneeringu eesmärk ja sisu. Kirjeldatakse planeerimisdokumentiga kavandatavat.

Üldplaneeringu seos muude asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning arvestamine rahvusvaheliste, Euroopa Liidu ja Eesti keskkonnakaitse eesmärkidega. Seejuures käsitletakse üldplaneeringu seoseid vähemalt Järvamaa maakonnaplaneeringuga ning maakonna teemaplaneeringutega („Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“, „Järvamaa jalgrattateede võrgustik“, „Järvamaa maakonna sotsiaalne infrastruktuur“) samuti Albu valla arengukavaga, vajadusel ja võimalusel ka teiste asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega.

Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus ning piirkonna keskkonnaseisundi hinnang. Kirjeldatakse eeldatavalt mõjutatavat keskkonda ning hinnatakse selle seisundit erinevate keskkonnaelementide (põhja- ja pinnavesi, välisõhk jne) kaupa.

Alternatiivide valik. Selgitatakse käsitletud arengualternatiivide valimise ja sõelumise protsessi ning esitatakse parima arengutsenaariumini jõudmise mõttekäik.

Tõenäolised arengud, kui strateegilist planeerimisdokumenti ellu ei viida, ja keskkonnamõju strateegiline hinnang. Hinnatakse nn nullalternatiivi negatiivseid ja positiivseid keskkonnamõjusid reaalsete võimalike arengute korral.

Üldplaneeringuga kavandatud tegevuste elluviimisega kaasneva eeldatava keskkonnamõju strateegiline hinnang. Hinnatakse planeeringuga kavandatud tegevuste keskkonnamõju, s.h. nii mõju elusloodusele kui sotsiaalsele ja majanduskeskkonnale. Ülevaade käsitletavatest teemadest on esitatud eespool (vt. ptk. 4).

Peamised negatiivse keskkonnamõju valdkonnad ning vältivate ja leevendavate meetmete kirjeldus. Tuuakse välja olulise negatiivse keskkonnamõjuga valdkonnad ning kirjeldatakse planeeritavaid leevendavaid meetmeid. Otstarbekuse korral esitatakse soovitusi ka erinevate positiivsete mõjude suurendamiseks.

Ettepanekud seire korraldamiseks. Vajadusel antakse soovitusi keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus välja selgitatud eeldatavate oluliste keskkonnamõjude seireks kavandatavate tegevuste elluviimise etapis.

Ülevaade keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldamisest ning avalikkuse kaasamise tulemustest. Antakse ülevaade keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessist ning avalikkuse kaasamisest väljapanekute ning avalike arutelude käigus.

Kokkuvõte ja järeldused. Juhitakse tähelepanu mõju hindamise käigus leitud olulistele keskkonnamõjudele ning rõhutatakse negatiivsete mõjude leevendamise ning positiivsete mõjude suurendamise võimalusi.

Albu valla üldplaneeringu KSH programm.

Lisad. Lisatakse nõuetekohased lisad (avalike arutelude protokollid, saabunud ettepanekud ja nende vastused) ning teised aruande juurde kuuluvad dokumendid.

6 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE PROTSESSI JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA

Alljärgnev tabel annab ülevaate KSH protsessist ning programmi koostamise orienteeruvast ajakavast programmi koostamise hetkel. Ajakavas võib toimuda muutusi, nt seoses hindamistööde eeldatavate mahtude kasvuga või KSH objektiks oleva üldplaneeringu koostamise protsessiga.

Tabel 1. Albu valla üldplaneeringu KSH läbi viimise ja tulemuste avalikustamise orienteeruv ajakava

Kuu	KSH tegevus, põhivastutaja/läbiviija	Üldplaneeringu tegevus, põhivastutaja/läbiviija
Veebruar	KSH programmi koostamine	
Märts	<i>Ekspert konsulteerides üldplaneeringu koostajaga ning asjakohaste asutustega</i>	
Aprill	KSH programmi avalik väljapanek <i>Üldplaneeringu koostaja koostöös eksperdiga</i>	
	KSH programmi avalik arutelu <i>Üldplaneeringu koostaja koostöös eksperdiga</i>	
	Tehtud ettepanekutega arvestamine ja põhjendatud mitteametamine. Täiendatud KSH programmi esitamine heakskiitmiseks järelevalvajale <i>Ekspert ja üldplaneeringu koostaja</i>	Üldplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek (vähemalt 4 nädalat)
Mai	KSH programmi heaks kiitmine (14 päeva jooksul dokumentide saamisest) <i>Järelevalvaja</i>	<i>Üldplaneeringu koostaja</i>
	KSH aruande koostamine vastavalt üldplaneeringu lahenduste kujunemisele, sisendid üldplaneeringu lahendustesse <i>Ekspert koostöös üldplaneeringu koostajaga</i>	Üldplaneeringu eskiislahenduse avalik arutelu <i>Üldplaneeringu koostaja</i>
Juuni		Üldplaneeringu kooskõlastamine (asjakohastel asutustel aega vastata 30 päeva) <i>Üldplaneeringu koostaja</i>
		Üldplaneeringu vastuvõtmine <i>Üldplaneeringu kehtestaja</i>
Juuli	KSH aruande ja üldplaneeringu avalik väljapanek (KSH aruande väljapanek vähemalt 21 päeva, üldplaneeringu väljapanek vähemalt 4 nädalat) <i>Üldplaneeringu koostaja koostöös eksperdiga</i>	

Kuu	KSH tegevus, põhivastutaja/läbiviija	Üldplaneeringu tegevus, põhivastutaja/läbiviija
August	KSH aruande ja üldplaneeringu avalik arutelu <i>Üldplaneeringu koostaja koostöös eksperdiga</i>	
	Aruandele tehtud ettepanekute arvestamine / põhjendatud mitteametamine <i>Ekspert ja üldplaneeringu koostaja</i>	
	Avaliku arutelu läbinud ja ettepanekutega täiendatud aruande esitamine heakskiitmiseks <i>Ekspert ja üldplaneeringu koostaja</i>	
September	Aruande heakskiitmine (30 päeva jooksul dokumentide saamisest) <i>Järelevalvaja</i>	KSH tulemuste ja kinnitatud seiremeetmete planeerimisdokumenti sisse viimine <i>Üldplaneeringu koostaja koostöös eksperdiga</i>
Oktoober		Üldplaneeringu kehtestamine <i>Üldplaneeringu kehtestaja</i>
		Üldplaneeringu kehtestamisest teavitamine <i>Üldplaneeringu koostaja</i>

7 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE OSAPOOLED

Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse ning planeerimisseaduse kohased osapooled on: üldplaneeringu koostamise korraldaja, üldplaneeringu kehtestaja, üldplaneeringu koostaja, KSH ekspert ja KSH järelevalvaja. Lisaks on KSH protsessi kaasatud üldplaneeringu koostamisest huvitatud isikud ja asutused (vt peatükk 8).

Tabel 2. KSH osapooled

	Kontaktisik	Adress	Telefon	e-post, koduleht
Strateegilise planeerimisdokumendi (üldplaneeringu) koostamise korraldaja ja koostaja				
Albu Vallavalitsus	Abivallavanem Taemar Pai	Järva-Madise küla, Albu vald, Järvamaa	3820500	taemar@albu.ee http://www2.jarvamv.ee/albu/vv/
KSH ekspert				
Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ)	Kaupo Heinma	Tõnismägi 10119 Tallinn	3a-15, 6117695	kaupo@environment.ee http://www.environment.ee/
Strateegilise planeerimisdokumendi (üldplaneeringu) kehtestaja				
Albu Vallavolikogu		Järva-Madise küla, Albu vald, Järvamaa	3820500	http://www2.jarvamv.ee/albu/vv/
Järelevalvaja				
Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla rajoon		Wiedemanni 72213 Türi	13, 3848688	jarva@keskkonnaamet.ee http://www.keskkonnaamet.ee/

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne koostatakse vastavat kvalifikatsiooni ja kogemust omavas keskkonnakonsultatsioonifirmas Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohast strateegilise mõju hindamise pädevust omavad keskkonnakonsultatsioonibüroos ELLE OÜ vähemalt Kaupo Heinma, Pille Antons, Luule Sinnisov ja Toomas Pallo. Ekspertide pädevust kinnitava hariduse ja töökogemuse ülevaade on esitatud programmi lisas 4.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine viiakse läbi ELLE OÜ töötajatest moodustatud ekspertgrupina koostöös üldplaneeringu koostajaga. Vajaduse tekkimisel kaasatakse spetsiifiliste küsimuste lahendamiseks ekspertgruppi konsultante väljaspool ELLE OÜd.

8 ISIKUD JA ASUTUSED, KEDA ÜLDPLANEERINGU ALUSEL KAVANDATAV TEGEVUS VÕIB EELDATAVALT MÕJUTADA VÕI KELLEL VÕIB OLLA PÕHJENDATUD HUVI SELLE ÜLDPLANEERINGU VASTU

Üldplaneeringu alusel kavandatud tegevusega eeldatavalt mõjutatavate isikute ja asutuste, samuti isikute ja asutuste, kellel võib olla põhjendatud huvi üldplaneeringu vastu, nimekirja on esitatud alljärgnevas tabelis. KSH koostamise käigus on võimalik esitatud nimekirja täienemine.

Tabel 3. Üldplaneeringu ja KSH koostamise vastu võimalikku põhjendatud huvi tundvad osapooled ning kavandatavate tegevuste keskkonnaaspektidest mõjutatud osapooled

Isik või asutus	Mõju või huvi	Teavitamine
Albu Vallavalitsus	KSH algataja ja korraldaja Kohaliku arengu edendaja ja tasakaalustatud avalike huvide kaitsja	Osaleb protsessis ühe KSH osapoolena ning teavitatakse jooksvalt kogu protsessi vältel
Keskkonnaamet	KSH järelevalvaja Keskkonnakaitse kõrge taseme tagamine	Teavitatakse kirja teel
Järva Maavalitsus	Maakonna arengute suunaja	Teavitatakse kirja teel
Muinsuskaitseamet	Kultuuriväärtused ja nende kaitse	Teavitatakse kirja teel
Terviseamet	Rahvatervis ja selle kaitse	Teavitatakse kirja teel
Riigimetsa Majandamise Keskus	Säästliku looduskasutuse korraldamine riigimetsas	Teavitatakse kirja teel
Maanteeamet	Teehoiu korraldamine ja tingimuste loomine ohutuks liiklemiseks riigimaanteedel	Teavitatakse kirja teel
Maa-Amet	Riigi omandis oleva maa valitseja	Teavitatakse kirja teel
Päästeamet	Hädaolukorraks valmisoleku planeerimine, päästepoliitika väljatöötamine ja rakendamine	Teavitatakse kirja teel
Valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid (Eesti Keskkonnaühenduste Koda)	Avaliku huvi esindaja keskkonnavaldkonnas	Teavitatakse kirja teel
Albu valla elanikud	Eeldatava mõjupiirkonna elanikud	Teavitatakse kohalikus ajalehes, Albu valla veebilehel ning
Albu valla ettevõtted	Eeldatava mõjupiirkonna ettevõtted	Ametlikes Teadaannetes
Laiem avalikkus	Erinev võimalik huvi	

9 PÄDEVATE ASUTUSTE SEISUKOHAD PROGRAMMI SISU OSAS

Albu valla üldplaneeringu KSH programmi koostamisel küsis planeeringu koostamise korraldaja Albu Vallavalitsus kirjalikult seisukohta programmi sisu osas Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regioonilt, Järva Maavalitsuselt, Muinsuskaitseametilt, Riigimetsa Majandamise Keskuselt, Terviseametilt, Maanteeametilt, Maa-ametilt ning Päästeametilt. Kirjad pädevatele asutustele saadeti 13.02.2012.

Asutuste saadetud vastuskirjad seisukohtadega on lisatud programmile (lisa 1). Alljärgnevalt on kirjeldatud seisukohtadega arvestamist programmi eelnõu täiendamisel ja/või edasises KSH läbiviimise protsessis.

Keskkonnaamet esitas arvamuse 13.03.2012 ning selles paluti programmi eelnõus toodud ajakava täiendada üldplaneeringu koostamise etappide ajakavaga. Nimetatud osas on ajakava täiendatud. Samuti paluti esitada dokumendid eksperdi nõuetele vastavuse hindamiseks. Vastav materjal on esitatud programmi lisa 4.

Järvamaa keskkonnateenistuse 12.12.2007 kirjas nr 34-12-1/47868 välja toodud märkuste ja ettepanekutega arvestati käesoleva programmi eelnõu koostamisel ning arvestatakse ka KSH edasises protsessis.

Muinsuskaitseamet saatis vastuse 05.03.2012. Kirjas juhiti tähelepanu mitmete teemade käsitlemise vajadusele (erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused, arheoloogiliselt väärtuslikud alad, miljööväärtuslikud alad, ajalooliselt väärtuslikud objektid, maastikupilt ja vaated, väärtuslike maastike piirid, kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavus). Kõiki nimetatud aspekte ei ole programmis ükshaaval täpselt välja toodud, kuid neid arvestatakse mõjude hindamisel ning käsitletakse võimaluste piirides KSH aruande kultuuripärandi ja maastiku peatükkides. Vastav mäрге lisati programmi peatükki 4.

Terviseamet saatis ettepanekud programmile 27.02.2012. Ettepanekutega arvestatakse võimaluste piires KSH aruande koostamisel. Ettepanekute põhjal on lühidalt täiendatud (täpsustatud) programmi peatükki 4 järgmistes aspektides: joogiveega varustatuse hindamine; liikluskemee hindamine müra, õhusaaste ja vibratsiooni seisukohalt; puhkealade hindamine müra ja õhusaaste seisukohalt; supluskohtade piisavuse ja kvaliteedi hindamine.

Kirjas tehti ettepanek määrata sobivad perspektiivsed maa-alad lasteasutustele ning elamu-, tootmis-kaubandus ja sotsiaalobjektidele. KSH aruandes hinnatakse üldplaneeringu koostamise protsessis selguvaid lahendusi ning nende sobivust kaasnevate keskkonnamõjude poolelt. Ühtlasi antakse seejuures sisend (ettepanekud) üldplaneeringu lahenduste edasiseks kujundamiseks või vajadusel muutmiseks. Sobivad perspektiivsed maa-alad selguvad seega kahe paralleelse omavahel seotud protsessi koostöös.

KSH aruande koostamisel võetakse võimaluste piires arvesse ka Terviseameti ettepanekuid hinnata võimalike välisõhu saasteallikate mõjualasid ja nende puhveralade piisavust. Ettepanekuga arvestamisel on siiski olulised piirangud, kuna saasteallikate mõjupiirkond sõltub tegevuse iseloomust, selle mahust, konkreetsest kasutatavast tehnoloogiast jne. Üldplaneeringuga tootmisalade planeerimisel ei ole võimalik kõiki neid aspekte ette näha, mistõttu on määramatus konkreetsete mõjupiirkondade hindamiseks tõenäoliselt liialt suur. Sellegipoolest hinnatakse tootmisalade asukohtade sobivust ning võimalikke konflikte elamu- ja puhkealadega. Vajadusel antakse soovitusi leevendavateks meetmeteks (puhveralad, tegevusvaldkondade piirangud vms).

Maanteeamet saatis ettepanekud programmi eelnõule 01.03.2012. KSH aruandes paluti kasutada riikliku teeregistri põhiseid riigimaanteede täpseid nimetusi koos teenumbriga ning tähelepanu paluti pöörata riigimaanteede äärsete alade maakasutusele. Mõlema ettepanekuga arvestatakse. Programmi peatükki 4 täiendati teeäärsete alade osas.

Lisaks paluti kohandada programmi eelnõus esitatud valda läbivate riigimaanteede loetelu, tuues välja kõik maanteed või keskendudes põhi- ja tugimaanteedele. Programmi on jäetud põhi- ja tugimaanteed. Maanteede täielik nimekiri esitatakse KSH aruandes.

Maa-amet esitas vastuse 28.02.2012. KSH programmi osas ettepanekuid ei esitatud, kuid kirjutas pöörati tähelepanu aspektidele, millega arvestada üldplaneeringu koostamise ja menetlemise käigus.

Riigimetsa Majandamise Keskus saatis vastuse 14.03.2012 ning tegi ettepaneku täiendada programmi inventeeritud pärandkultuuriobjekti osas. Vastav täiendus on sisse viidud peatükis 4.

Järva Maavalitsusel (kiri 05.03.2012) ning **Päästeametil** (Lääne Päästkeskuse kiri 06.03.2012). täiendusettepanekuid programmile ei olnud.

Teistel üldplaneeringust ja selle keskkonnamõjude strateegilisest hindamisest huvitatud isikutel ja asutustel oli programmiga võimalik tutvuda ja selle sisu osas ettepanekuid esitada programmi eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu käigus. KSH programmi avalik väljapanek kestis 02.-19.04.2012. a ja avalik arutelu toimus 23.04.2012. a kell 15.00 Albu Vallavalitsuses. Avalikustamise jooksul kirjalikke ega suulisi ettepanekuid programmi eelnõu kohta ei esitatud. Väljavõtted avalikustamise teadetest on esitatud programmi lisa 2 ning avaliku arutelu protokoll lisa 3.

10 LISAD

1. Pädevate asutuste seisukohad programmi sisu osas
2. Albu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumise teated
3. Albu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avaliku arutelu protokoll ja arutelul osalenute nimekiri
4. KSH ekspertide pädevust kinnitava hariduse ja töökogemuse ülevaade